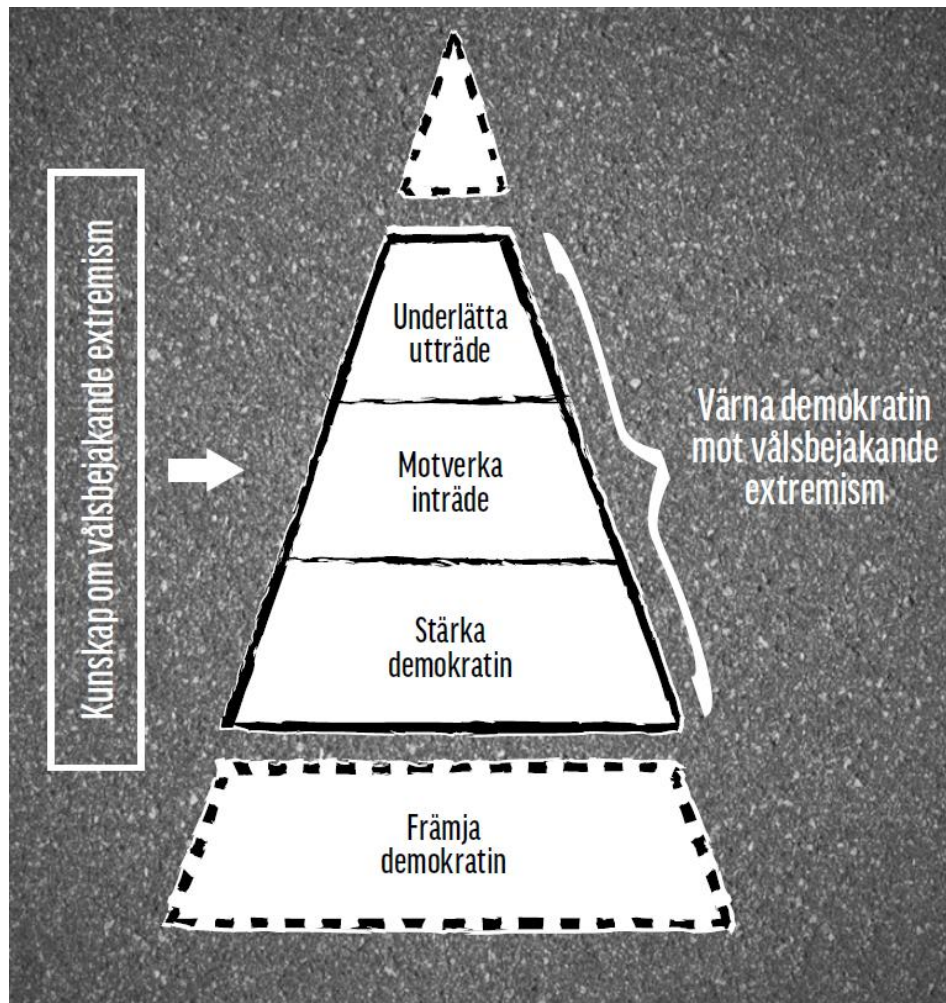

Vimmerby
kommun

Kommunstyrelseförvaltningen

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2018-2019

Antagen av Kommunfullmäktige

2018-10-15 § 161

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
BEGREPP.....	3
IDEOLOGIER	3
HANDLINGSPLANEN.....	4
GENERELLA FÖREBYGGANDE INSATSER.....	5
SPECIFIKA FÖREBYGGANDE INSATSER	6
INDIVIDINRIKTADE FÖREBYGGANDE INSATSER.....	8
AKTIVITETER 2018-2019.....	10
REFERENSER	11

Inledning

Vimmerby kommun ska aktivt verka mot våldsbejakande extremism. Ansvaret för att leda och samordna kommunens förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism ligger under kommunstyrelseförvaltningen hos funktionerna säkerhetssamordnare och brottsförebyggande samordnare. Säkerhetssamordnaren är lokal kontaktperson mot den Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism. Handlingsplanen uppdateras en gång per mandatperiod.

Begrepp

Våldsbejakande extremism:

Tanken är fri i det demokratiska samhället, hur extrem den är. Extrema tankar och idéer både syresätter och utmanar demokratin. De kan bidra till en positiv eller negativ samhällsutveckling.

Våldsbejakande extremism handlar om att bejaka och bruka våld som medel för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer. (samordnarenmotextremism.se)

Radikalisering:

Radikaliseringsprocesser – vägar in i våldsbejakande extremism – beskriver generellt hur en individ i ökande grad accepterar våld som medel för politiska syften. Processerna kan vara korta eller långa. De kan ske gradvis eller mycket snabbt. (samordnarenmotextremism.se)

Ideologier

När man pratar om våldsbejakande extremism så är det tre olika typer av ideologier man menar.

Den våldsbejakande högerextremismen:

Högerextremister ser samhället som genomsyrat av det judiska inflytandet, mångkulturalism och liberalism. De ser sig som en del av en motståndsrörelse som ska förändra samhället från grunden och det finns klart revolutionära inslag i deras ideologi.

Aktivisterna uppfattar sig ofta som ett slags krigare i ett pågående heligt raskrig där de måste strida för den vita rasens överlevnad. Organisationernas medlemmar har figurerat i rättsliga processer om olaga vapeninnehav eller ertappats med att lägga upp vapenförråd. (samordnarenmotextremism.se)

Den våldsbejakande vänsterextremismen:

Gemensamt för dem som ingår i den autonoma miljön är en föreställning om att det nuvarande statsskicket är förtryckande och saknar legitimitet. Under vissa förutsättningar är det därför rätt att begå brott för politiska ändamål istället för att acceptera den demokratiska processen. Hur och när exempelvis våld är befogat att använda diskuteras inom miljön, och det är långt ifrån alla personer med anknytning hit som själva begår politiskt motiverade brott.

Den autonoma vänstern säger sig vilja ha ett mer demokratiskt samhälle än dagens, som man menar är odemokratiskt. Istället för representativ demokrati argumenterar man för en sorts

direkt demokrati. Men samtidigt finns i miljön en grundläggande uppfattning att man i sin politiska kamp har rätt att använda alla de metoder som man själv anser bäst, alldeles oavsett om det innebär att man kränker andra människors demokratiska rättigheter som yttrande- och mötesfrihet. Därför kan den autonoma miljöns egentliga demokratisyn starkt ifrågasättas.

(samordnaren mot extremism.se)

Våldsbejakande islamism:

Den världsbild som målas upp inom den våldsbejakande islamistiska miljön handlar om ett krig som resten av världen antas bedriva mot muslimer. Kriget förs enligt anhängarna på flera plan: militärt, politiskt, religiöst och kulturellt. Det inkluderar allt från att utländska trupper befinner sig i muslimska länder till karikatyrer av profeten Muhammed och andra upplevda kränkningar och orättvisor mot islam och muslimer i Väst, men även i muslimska länder där regimerna anses vara korrumpade och inte företräda en korrekt tolkning av islam. När antimuslimska stämningar ökar i Europa så bidrar det till att spä på föreställningen om att muslimerna är utsatta för angrepp.

(samordnaren mot extremism.se)

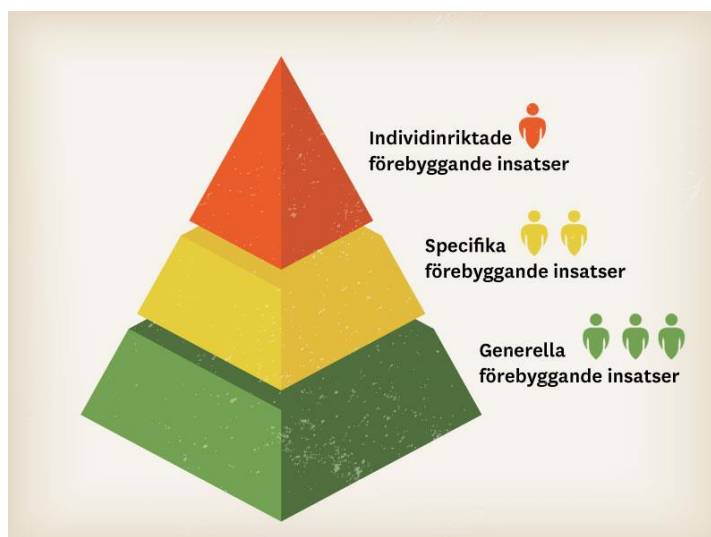
Handlingsplanen

Vimmerby kommuns handlingsplan bygger på kunskap från den Nationella samordnaren mot extremism och syftar till att så tidigt som möjligt förebygga och motverka våldsbejakande extremism genom att:

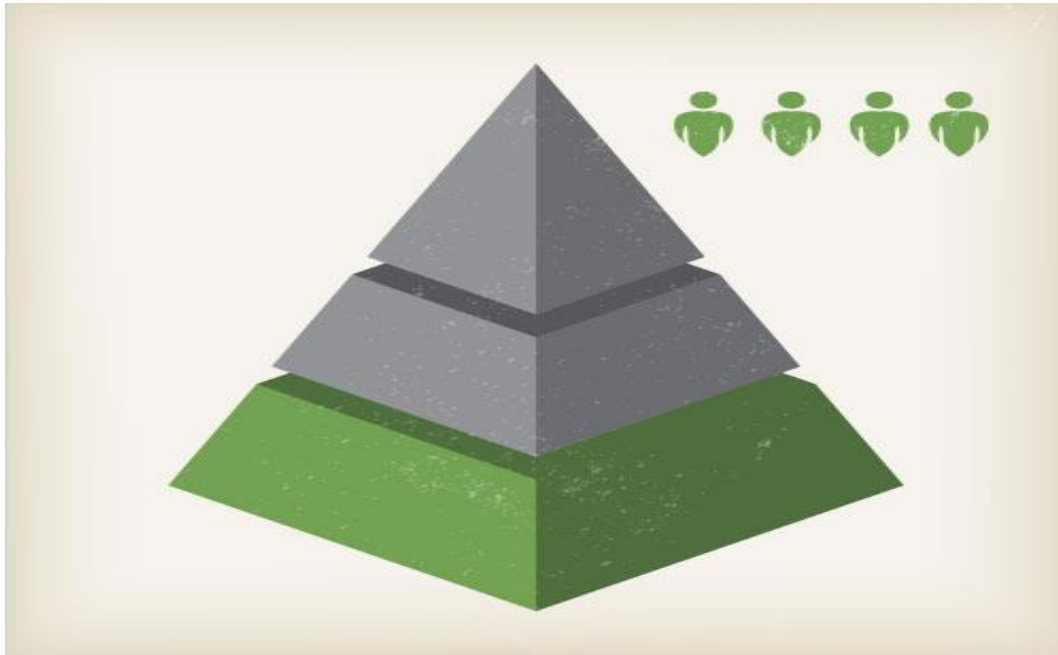
- Stärka demokratin genom olika åtgärder
- Motverka att personer ansluter sig till våldsbejakande extremism
- Underlätta för personer att lämna våldsbejakande extremism

(Nationella samordnaren mot extremism)

Dessa åtgärder bryts i det förebyggande arbetet ner till tre olika nivåer, de generella förebyggande insatserna, de specifika insatserna samt den individriktade insatserna. (samtalskompassen.se)

Generella förebyggande insatser

Generella förebyggande insatser är den bredaste åtgärden och riktar sig mest mot alla barn och unga i samhället. Många av de åtgärder som bedrivs här finns redan i det dagliga arbetet, till exempel, utveckling av social och kognitiv kompetens i förskolan, skolans kunskaps- och demokratiuppdrag. Enskilt har de åtgärderna ett mål i sig men tillsammans utgör de ett betydande förebyggande arbete för att förändra riskbeteenden.

Genom att arbeta med alla unga i samhället så kan vissa ur riskgrupperna att fångas upp och man kan arbeta vidare med dessa. Det generella förebyggande arbetet bedrivs i det dagliga inom till exempel skolan, förskolan, fritids- och ungdomsverksamheten, hälsovården och föreningar.

Tecken på oro

Man kan i sitt dagliga arbete möta olika typer av oroande tecken som kan peka på att man behöver förstärka de generella insatserna på en viss skola eller i ett visst bostadsområde.

- Att många ger uttryck för en känsla av otrygghet
- Att många känner och visar bristande tillit till varandra och till samhället
- Att det förekommer våld, skadegörelse eller annan kriminalitet som riktar sig till specifika institutioner eller grupper av människor
- Att många upplever sig diskriminerade eller orättvist behandlade
- Att vissa individer eller grupper stöts bort

Åtgärder

Om man möter dessa tecken på oro så ska den lokala samordnaren informeras och man ska under en period aktivt arbeta mera med alla människor lika värde och demokratiska värderingar.

Specifika förebyggande insatser

Om man identifierar personer ur riskgrupper eller specifika problem så ska man göra en målinriktad insats för dessa. Insatsen ska vara resursorienterad och målet är att erbjuda attraktivare alternativ. I dessa insatser krävs god samverkan mellan bland annat, skola, socialtjänst och polis.

Tecken på oro

Oroande tecken på en möjlig koppling till våldsbejakande extremism och framför allt i ungdomsmiljöer har oftast att göra med ett kollektivt förändrat beteende. De uttrycks oftast synligt och är möjliga att upptäcka för de som jobbar med ungdomarna i vardagen.

Att en individ eller en grupp unga uppvisar ett eller flera av nedanstående tecken betyder inte per automatik att de är på väg att radikaliseras eller att det finns en närvaro av våldsbejakande extremism i kommunen. Men det är en anledning till att närmare undersöka situationen och göra en bedömning om ytterligare insatser behövs.

- Att unga signalerar åsikter och budskap genom yttre symboler och märken
- Att unga ger uttryck för olika konspirationsteorier, synen på andra som fiender, hat mot bestämda grupper
- Att unga tycker att det är okej med våld i vissa situationer för att protestera mot eller ändra samhället
- Att unga lägger av med fritidsintressen och lämnar gamla kompisar och gäng för att ge uttryck för något av övriga tecken

Åtgärder

Om man möter dessa tecken på oro så kan en eller flera åtgärder nedan vidtas och den lokala samordnaren ska kontaktas.

Resursgruppen¹

Resursgruppen ska finnas som ett första skyddsnät vid misstanke om radikaliseringsprecis som vid övriga problem inom skola och fritid. Så vid tecken på oro kan man som ett första steg ta kontakt med skolans kurator som kan sammankalla resursgruppen.

Orosanmälan

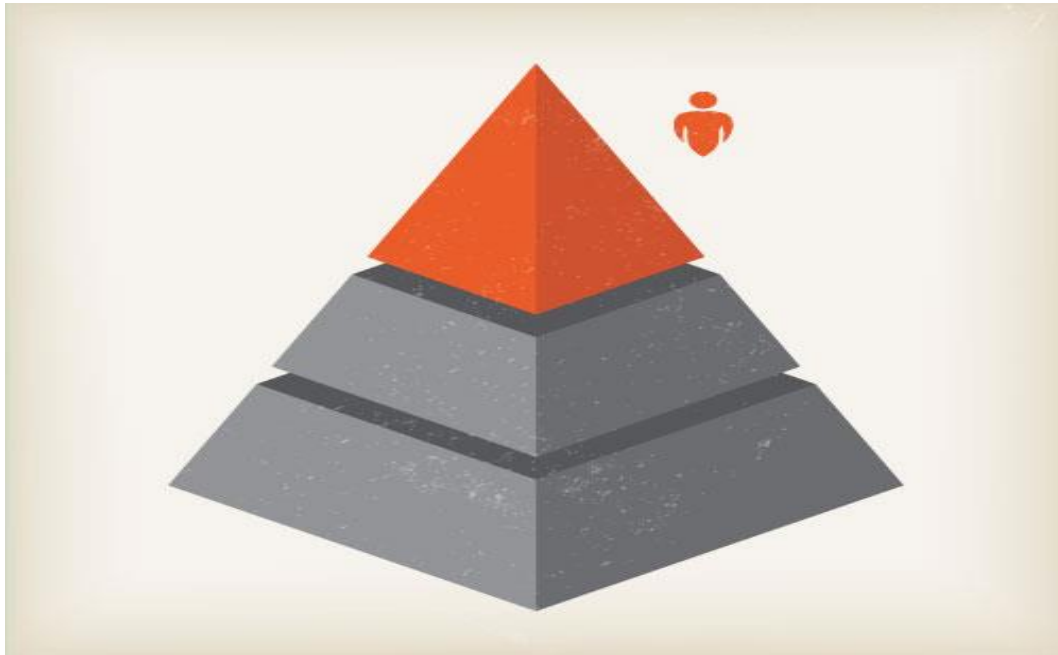
Om det finns en oro för att ett barn under 18 år far illa, antingen att man misstänker att barnet håller på att radikaliseras eller att ett barn indirekt påverkas av närståendes radikaliserings ska en orosanmälan göras till socialförvaltningen. Alla som arbetar med barn och ungdomar har en skyldighet att anmäla om man har en oro för att barn far illa. Alla har ett ansvar för att uppmärksamma barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Föräldrastöd/familjestöd

Familjen spelar en stor roll för de flesta och de flesta unga bryr sig om vad deras familjer säger. Socialtjänsten erbjuder olika former av insatser till familjer och detta kan erbjudas familjer vid misstanke om radikaliserings.

¹ Resursgruppen består av rektorer, skolans kuratorer, personal från socialtjänstens familjeteam samt polisen

Individinriktade förebyggande insatser

En insats mot den enskilde individen som uppvisar ett riskbeteende. Insatserna går oftast hand i hand med de förebyggande insatserna mot riskgrupperna i den gula nivån. Insatsen går ut på att erbjuda en annan väg än den våldsbejakande och efter utredning kan det handla om att erbjuda ett mentorskap, undervisningsstöd, praktikplats eller arbete.

Tecken på oro

Det finns redan idag planer och metoder för att arbeta mot kriminalitet och missbruk. Dessa tecken ska ses som ett komplement till de planer och metoder kommunen redan har idag.

- Att individen frekvent besöker hemsidor, läser böcker eller ser film med våldsbejakande extremistiskt budskap
- Att individen är inblandad i tydliga händelser eller situationer, som våldsamma sammandrabbningar eller upplopp, möten med extremistiska budskap
- Att individen börjar omge sig med extremistiska symboler, klär sig enligt en viss grups dress code eller tatuerar sig
- Att individen är inblandad i kriminalitet eller annan typ av allvarligt riskbeteende
- Intoleranta åsikter, förkastar demokratiska principer, övertygad om att de egna åsikterna är de enda riktiga, försöker argumentera och överbevisa andra
- Ger uttryck för konspirationsteorier, synen på andra som fiender, hat mot bestämda grupper. Det kan vara judar, muslimer, svenskar, kapitalister, invandrare, homosexuella osv.
- Argumenterar för absoluta lösningar, t ex att en viss grupp ska bort, att samhället ska sprängas osv.
- Försöker legitimera sina åsikter genom att peka på missförhållanden i samhället eller världen
- Isolerar sig eller har dåliga relationer till familjen

- Umgås med nya kompisar och har relationer till personer eller grupper som ger anledning till oro, t ex kopplingar till kriminalitet eller våldsbejakande extremism
- Läger av med fritidsintressen och lämnar gamla kompisar och gäng

Åtgärder

Om man möter dessa tecken på oro så kan en eller flera åtgärder nedan eller under avsnittet specifika förebyggande insatser vidtas.

Orostelefon

Rädda barnen har en orosteleson mot radikaliserings, 020-100 200, hit kan man ringa om man är orolig för att någon drar sig till en våldsam extrem rörelse eller ideologi. De ger råd och stöd till både unga och vuxna och man kan vara anonym. För att läsa mera, www.raddabarnen.se/orostelesonen

Kontakta polis

Vid oro för att någon är på väg att radikaliseras eller dras in i våldsbejakande miljöer tas kontakt med polisen via 114 14. Polisen tar sedan informationen vidare till säkerhetspolisen som gör en bedömning av ärendet. Vid en akut händelse, till exempel om någon är på väg att resa iväg för att kriga, genomföra ett terrorbrott eller annan kriminell handling, ring 112.

Resursgruppen

Även här kan kontakt med resursgruppen tas för en första bedömning om man är osäker på om personen verkligen är på väg att radikaliseras.

Center mot våldsbejakande extremism

Centret har en stödtelefon för yrkesverksamma som behöver stöd i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. För att läsa mera, www.cve.se

Aktiviteter 2018-2019

Aktivitet	Målgrupp	Ansvarig	Tidsplan	Uppföljning
Anordna utbildningsdag med grundläggande kunskap inom området våldsbejakande extremism.	Resursgrupperna, samrådsgruppen ² , fritidsledare på fabriken samt personal inom Barn och familj (BoF)	Samordnare inom kommunstyrelseförvaltningen	Höst/vinter 2018	December 2018
Presentera handlingsplanen inom kommunkoncernen	Chefer på chefsforum som vidare tar upp den på sina APT:er, eller i annan lämplig informationskanal	Samordnare inom kommunstyrelseförvaltningen samt respektive chef.	Efter antagande i politiken	Våren 2019
Sprida handlingsplanen till föreningar	Föreningar inom Vimmerby kommun	Samordnare inom kommunstyrelseförvaltningen	Efter antagande i politiken	Våren 2019
Sprida informationen om Rädde Barnens orostelefon	Skolor, fritidsgårdar samt föreningslokaler	Samrådsgruppen ²	Höst/vinter 2018	Januari 2019
Etablera VBE på agendan i samrådsgruppen och resursgruppen	Personal i samrådsgrupp samt resursgrupper	Samordnare inom kommunstyrelseförvaltningen	Efter antagande i politiken	December 2018
Anordna öppen utbildningsdag med grundläggande kunskap inom VBE	Personal inom kommunen, föreningslivet samt civilsamhället	Samordnare inom kommunstyrelseförvaltningen	Våren 2019	Sommar 2019
Anordna fördjupad utbildningsdag för de som har VBE på sin agenda.	Resursgrupperna, samrådsgruppen ² , fritidsledare på fabriken samt personal inom BoF	Samordnare inom kommunstyrelseförvaltningen	Hösten 2019	Vinter 2019
Upprätthålla lokal lägesbild		Samrådsgruppen ²	Löpande	Löpande

² Samrådsgruppen består av personal från skola, socialtjänst, fritid, polis samt föreningslivet.

Referenser

Bilder och illustrationer:

Framsida: Nationella samordnaren mot extremism, *Handledning och rekommendationer för att ta fram lokal lägesbild och handlingsplan*, s11. maj 2017

De 3 nivåerna: <http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/metod/forebyggande-arbete/> hämtad 2017-07-11

Tryckta källor:

Handlingsplanen:

Nationella samordnaren mot extremism, *Handledning och rekommendationer för att ta fram lokal lägesbild och handlingsplan*, maj 2017

Internetkällor:

Begrepp: <http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/valdsbejakande-extremism/overgripande/vagen-in/#radikalisering> hämtad 2017-07-04

Högerextremism:

<http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/valdsbejakande-extremism/valdsbejakande-hogerextremism/ideologi/> hämtad 2017-07-04

Vänsterextremism: <http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/valdsbejakande-extremism/valdsbejakande-vansterextremism/ideologi/> hämtad 2017-07-04

Våldsbejakande islamismen:

<http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/valdsbejakande-extremism/valdsbejakande-islamism/ideologi/> hämtad 2017-07-04

De 3 olika nivåerna:

<http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/metod/forebyggande-arbete/> hämtad 2017-07-11